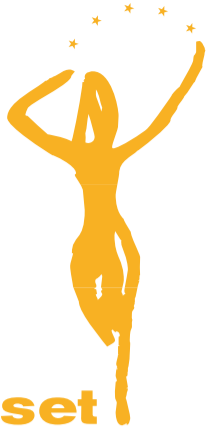

Pohjan Akka

Naisten ääni Euroopassa | Maaliskuu 2011

Eurooppalaiset

Luvassa eurokuria

Talvimyrskysisarukset

Miksei Vilna
kiinnosta?

Anu Sistonen
tanssinut Euroopassa 17 vuotta

Kaupaus Finland matkalla maailmalle

Lapsen huudahduksesta syntynyt liikeidea on vienyт espoolaisen Kaupaus Finlandin eurooppalaisen yrittäjyy verkoston Enterprise Europe Networkin (EEN) keulakuvaksi.

Kaupaus Finland valmistaa ja myy erilaisia tuoksun ”käyttöliittymiä”, tuotteita, joissa jokainen voi kantaa halumaansa tuoksua mukanaan. Kaupauksen valmistama tuoksydin voidaan liittää erilaisiin tuotteisiin, esimerkiksi allergikoille kätevä tapa on kantaa tuoksua ilman suoraa ihokontaktia. Kaupaus valmistaa tuoksun kantamiseen tarvittaviksi käyttöliittymiiksi esimerkiksi koruja. Keraamisissa koruissa käytetään erityistä teknologiaa ja ne valmistetaan käsityönä Suomessa.

Kaupauksen toimitusjohtaja **Tuula Antola** sanoo, että yrityksen menestyksen takana on sen ihan oma tarina. Yritys on aikoinaan perustettu puhtaan intuiiton ja tunteen pohjalta.

Tunne, design ja lopuksi teknologia

EEN-verkoston tavoitteena on auttaa pk-yrityksiä eri puolilla Eurooppaa verkostoitumisessa ja yhteistyökumppaneiden löytämisessä. Verkosto myös neuvoov yrittäjiä erilaisissa EU-kysymyksissä.

– Tarinamme yksinkertaisesti herätti ihmisten huomion ja juuri siksi he valitsivat Kaupauksen keulakuvaksi ohi kaikkien muiden, Antola jatkaa.

Sis mikä tarina?

Kaupauksen tarinan juuret juontuvat vuoteen 2006, jolloin Antola toimi vielä täysipäiväisenä innovaatiokonsulttina. Hän palasi kerran työmatkalta New Yor-

kista ja toi tyttärelleen tuliaisiksi pehmoeläimen, pupun nimeltä Bruno. Anttolan tytär ihastui ja huudahti: ”Äiti, tää on ihana, kun se tuoksu ihan sulta.” Pienen tytön sanat aloittivat prosessin diploma-insinööri Antolan päässä.

– Ajattelin, että niin tosiaan, tuoksu on ihmisen voimakkain muistijälki. Seuraava ajatuskeni oli, että tätä oivalusta pitäisi jotenkin hyödyntää, hän keroo.

Menetelmän kehittäjäksi löytyi materiaaliteknologiaan erikoistunut keksijä. Hänen avullaan tunnistettiin tietyllä tavalla prosessoitu keramiikka parhaaksi vaihtoehdoksi Kaupaus-tuotteiden tuoksu ”väittäjäksi / annostelijaksi”.

Vaikka Anttola on koulutukseltaan insinööri tuli teknologia mukaan ku-

vaan tunteen ja designen ehdoilla. Yritysidea lähti liikkeelle pienien Hannan huudahduksesta.

– Olen aina toiminnut tämän saman tunte, design, teknologia

-kaavan mukaan mutta vasta Kaupauksen myötä olen nähnyt kaavan voiman käytännössä, hän sanoo.

– Ajattelin, että niin tosiaan, tuoksu on ihmisen voimakkain muistijälki. Seuraava ajatuskeni oli, että tätä oivalusta pitäisi jotenkin hyödyntää, hän keroo.

Menetelmän kehittäjäksi löytyi materiaaliteknologiaan erikoistunut keksijä. Hänen avullaan tunnistettiin tietyllä tavalla prosessoitu keramiikka parhaaksi vaihtoehdoksi Kaupaus-tuotteiden tuoksu ”väittäjäksi / annostelijaksi”.

Kuluttajakakesuksessa on kolme työn tekijää jotka toimivat yhdessä kolmen kuluttajaoikeusneuvojan kanssa. Suomessa valituksia tehdään mm. tavaraan, lentoihin ja muihun palveluihin liittyvistä ongelmista.

Tekstiviestipalveluiden koukku yllättää monet

Euroopan Kuluttajakakesuksen lakimies

Fabien Fédy kertoo, että Suomessa keskeisin valitusten aihe on verkkokauppa. – Olen aiemmin töissä EU:n kuluttajakakesuksessa Saksassa ja siellä ihmiset kävivät ostoksilla yli rajojen koko ajan ja siellä sovitettavat valitukset olivat erilaisia. Suomessa noin puolet saamistamme valituksista koskee erilaisia verkko-kaupan ongelmia, kertoo Fédy.

Tyypillisiä ongelmia ovat toimitusviivästykset, tuotevirheet sekä mahdollisuudet saada toisesta EU-maasta hankittu tuote takuuorjatuksi Suomessa.

Tavaran kaupassa valitukset koskivat kodin elektroniikkaa, musiikki-instrumentteja ja myös koira-, kissa- ja hevosenkaupan ongelmia. Runsaasti yhteydenottoja on tullut ulkomaisista maksullisista tekstiviestipalveluista, joita kuluttajat eivät ole omasta mielestään tilanneet. Keskus on julkaissut kuluttajien teuksi toimintaohjeet. Euroopan kuluttajakeskus on käsitellyt vuodesta 2007 lähtien yhteen- sä noin 500 mobiilisisältöpalveluihin liittyvää valitusta. Valitusten määrä on ollut nousussa.

Euroopan kuluttajakakesuksen valtuuksiin ei kuulu puuttua yritysten menettelytapoihin. Keskus kuitenkin informoi komissiota havaituista epäkohdista.

ti Eklund ja Jussi Wright. Heistä Antti Eklund on myös yksi yrityksen perustajista, pääsuunnittelija ja sen ulkoisen ilmeen isä.

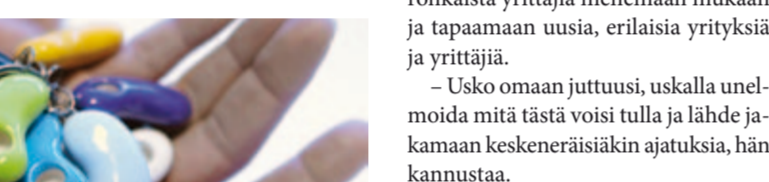
Kaupauksen ensimmäiset tuotteet olivat koruja. Alusta asti keskeinen ja johtava ajatus on ollut itse tuoksu ja uudenlaisen käyttöliittymän tarjoaminen tuoksuille.

– Jatkossa aiomme seurata tätä polkua vielä pidemmälle. Tuoksu on meille keskeinen tekijä ja etsimme koko ajan uusia erilaisia menetelmiä tuoksun jakamiseksi. Emme onneksi ole enää niin materiaaliirippuvaisia, joten ideamme sovellusvaihtoehdot kasvavat koko ajan, kertoo Anttola.

Sattuman kauppana keulakuvaksi

Enterprise Europe Network (EEN)-verkoston keulakuvaksi Kaupaus päätyi pitkälti sattumalta.Kaikki lähti liikkeele kun TEKEL:in (Suomen Teknologiatekusten liiton) **Marjo Uotila** tutustui Kaupauksen liikeideaan ja totesi, että tähänän pitää viedä maailmalle.

EEN-verkosto toimi yhteistyön silnanrakentajana ja yhteistyö on sittem-

min jatkunut tiiviinä. Keväällä 2010 Kaupaus Finland edusti Suomea EU:n pk-yritysten viikolla Brysselissä.

– Samalla matkalla tapasin EEN-verkoston PR:stä vastaavan Ana Madridin. Myöhemmin hän tiedusteli ja kysyi oli-

Antola toivoo, että verkoston keulakuvana toimiminen voitaisiin nähdä hienona ovenavajana myös muille suomalaisille pk-yrityksille kuin Kaupaukselle. Verkoston tarjoamaa vetoapua voitaisiin hyödyntää laajemminkin. – Tässä tarjoutuu huomattavasti laajempi mahdollisuus viedä suomalaista designia maailmalle ,hän toteaa.

– Usko omaan juttuusi, uskalla unelmoida mitä tästä voisi tulla ja lähde jakamaan keskenäisiätikin ajatuksia, hän kannustaa.

– Meidän keskeinen periaatteemme on, että yrittäjä auttaa yrittäjää. Kaikki mentorimme ja kouluttajamme ovat itsekin toimivia yrittäjiä. Olemme todenneet, että se on käytännölläisintä ja he voivat hyödyntää omaa verkostootaan työskennellessään.

Naisyrittäjyykeskus järjestää yri- tyseuuvontaa, yrittäjäkursseja, mentorintia ja verkostoitumistapahtumia.

Keskuksen toimintaa rahoittavat työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Yksityisyrittäjäin säätiö ja lisäksi rahoitusta kerätään jäsenmaksuilla. Naisyrittäjyykeskus on toiminut jo vuodesta 1996 lähtien ja sen toimintaperiaate on palkittu kansainvälisestikin. Keskus on saanut EU:n komissiolta kaksi kertaa palkinnon toiminnastaan. Best Practice-tunnustus toimintamallista palkinto tuli vuonna 2002 ja Euroopan Yrittäjäpalkinto, European Entreprise Award vuonna 2009.

– Tässä tarjoutuu huomattavasti laajempi mahdollisuus viedä suomalaista designia maailmalle ,hän toteaa.

– Usko omaan juttuusi, uskalla unelmoida mitä tästä voisi tulla ja lähde jakamaan keskenäisiätikin ajatuksia, hän kannustaa.

– Meidän keskeinen periaatteemme on, että yrittäjä auttaa yrittäjää. Kaikki mentorimme ja kouluttajamme ovat itsekin toimivia yrittäjiä. Olemme todenneet, että se on käytännölläisintä ja he voivat hyödyntää omaa verkostootaan työskennellessään.

Naisyrittäjyykeskus järjestää yri- tyseuuvontaa, yrittäjäkursseja, mentorintia ja verkostoitumistapahtumia.

Keskuksen toimintaa rahoittavat työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Yksityisyrittäjäin säätiö ja lisäksi rahoitusta kerätään jäsenmaksuilla. Naisyrittäjyykeskus on toiminut jo vuodesta 1996 lähtien ja sen toimintaperiaate on palkittu kansainvälisestikin. Keskus on saanut EU:n komissiolta kaksi kertaa palkinnon toiminnastaan. Best Practice-tunnustus toimintamallista palkinto tuli vuonna 2002 ja Euroopan Yrittäjäpalkinto, European Entreprise Award vuonna 2009.

– Tässä tarjoutuu huomattavasti laajempi mahdollisuus viedä suomalaista designia maailmalle ,hän toteaa.

– Usko omaan juttuusi, uskalla unelmoida mitä tästä voisi tulla ja lähde jakamaan keskenäisiätikin ajatuksia, hän kannustaa.

– Meidän keskeinen periaatteemme on, että yrittäjä auttaa yrittäjää. Kaikki mentorimme ja kouluttajamme ovat itsekin toimivia yrittäjiä. Olemme todenneet, että se on käytännölläisintä ja he voivat hyödyntää omaa verkostootaan työskennellessään.

Naisyrittäjyys on nosteessa

Naisyrittäjyykeskuksen toimitusjohtaja **Taru Päivikellä** on monta syytä tyytyväisyyteen. Naisyrittäjyydellä on enemmän nostetta kuin aikoihin. – Naisyrittäjyykeskuksella on vuositain yli 400 asiakasta ja määrä kasvaa koko ajan, hän toteaa.

Naisyrittäjyykeskuksen tarkoituksena on auttaa uusia yrityksiä alkuun. Keskus pyrki myös kaikkiin tavoin edistämään yrittäjyyttä sekä tukemaan naisyrittäjien yritysintoimintaa ja verkostoitumista. Keskuksessa kannustetaan uusien yritysten perustamiseen ja luodaan uusia toimintamalleja naisyrittäjyyden edistämiseksi. Mentorointi on yksi hyvä toimintamalli.

– Meidän keskeinen periaatteemme on, että yrittäjä auttaa yrittäjää. Kaikki mentorimme ja kouluttajamme ovat itsekin toimivia yrittäjiä. Olemme todenneet, että se on käytännölläisintä ja he voivat hyödyntää omaa verkostootaan työskennellessään.

Naisyrittäjyykeskus järjestää yri- tyseuuvontaa, yrittäjäkursseja, mentorintia ja verkostoitumistapahtumia.

Keskuksen toimintaa rahoittavat työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Yksityisyrittäjäin säätiö ja lisäksi rahoitusta kerätään jäsenmaksuilla.

Naisyrittäjyykeskus on toiminut jo vuodesta 1996 lähtien ja sen toimintaperiaate on palkittu kansainvälisestikin. Keskus on saanut EU:n komissiolta kaksi kertaa palkinnon toiminnastaan. Best Practice-tunnustus toimintamallista palkinto tuli vuonna 2002 ja Euroopan Yrittäjäpalkinto, European Entreprise Award vuonna 2009.

– Meidän keskeinen periaatteemme on, että yrittäjä auttaa yrittäjää. Kaikki mentorimme ja kouluttajamme ovat itsekin toimivia yrittäjiä. Olemme todenneet, että se on käytännölläisintä ja he voivat hyödyntää omaa verkostootaan työskennellessään.

Naisyrittäjyykeskus järjestää yri- tyseuuvontaa, yrittäjäkursseja, mentorintia ja verkostoitumistapahtumia.

Keskuksen toimintaa rahoittavat työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Yksityisyrittäjäin säätiö ja lisäksi rahoitusta kerätään jäsenmaksuilla.

Lisätietoja: www.naisyrittajyykeskus.fi

Euroopan vapaaehtoistyön teemavuosi 2011 Vapaaehtoistyö naisten varassa

Vuonna 2010 tehdyn eurobarometri-tutkimuksen mukaan kolme kymmenestä eurooppalaisesta sanoo tekevänsä vapaaehtoistyötä. Tämä tarkoittaa että noin 150 miljoonaa eurooppalaista tekee vapaaehtoistyötä. Sillä on myös taloudellista lisäarvoa: se tuottaa jopa viisi prosenttia EU:n kansantulosta.

Vapaaehtoistyö on muutoinkin tärkeä teema EU:ssa, koska se vahvistaa solidaarisuutta ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, noita unionin kannalta aivan keskeisiä perusarvoja.

Euroopan vapaaehtoistoiminnan teemavuosi 2011 täydentää YK:n järjestämiä tapahtumia, jotka juhlistavat sitä, että YK:n ensimmäinen kansainvälinen vapaaehtoistoiminnan vuosi järjestettiin kymmenen vuotta sitten.

Euroopan vapaaehtoistyön teema- vuosi haluaa nostaa esiin vapaaehtois- työntekijöiden tekemää tärkeää työtä ja kannustaa kansalaisia osallistumaan vapaaehtoistyöhön.

– Tämän vuodelle on valittu kolme teemavuoden pää tavoitetta

Teemavuoden tavoitteena on vapaaehtois-työn esteiden vähentäminen EU:ssa. Myös vapaaehtoisjärjestöjen toiminta- mahdollisuuksien lisääminen ja vapaaehtoistyön laadun parantaminen

nähdään tärkeäksi. Eikä kukaan jaksata tehdä vapaaehtoistyötä ilman kiitosta, siksi vapaaehtoistoiminnan palkitseminen ja tunnustaminen ovat myös unionin tavoitena.

Vapaaehtoistyön arvon ja merkityksen tunnetuksi tekeminen vaativat jäsenmailta uudenlaisia suhtautumista.

– Tässä tarjoutuu huomattavasti laajempi mahdollisuus viedä suomalaista designia maailmalle ,hän toteaa.

Suomen naiset tekevät pitkää työuraa

Suomalaisten naisten työurat ovat Euroopan mittakaavassa huippuluokkaa ja eroa miesten työurien kestoon on ennätysvähän.

Kaikkialla Euroopassa puhutaan nyt työurien pidentämisestä, jota pidetään loogisena seurauksena ihmisten elinän pidentymisestä. Meillä Suomessa aihe- ta on valmisteltu kolmikantaneuvotte- luissa perusteellisesti. Valtiovallan ni- mittämä työuraryhmä on selvitetlyt eri vaihtoehtoja työurien jatkamiseksi ot- tamatta kuitenkaan kantaa ehdotusten tärkeysjärjestykseen tai itse eläkeikään.

Kiihkeä keskustelu suomalaisten työurien pidentämisestä on saattanut levittää käsitystä, että meillä olisivat asiat jotenkin erityisen huonoisti. Näin ei kuitenkaan ole, vaan suomalaisilla ja erityisesti suomalaisilla ei ole mitään hävettävää työurien pituudessa.

– Suomalaisilla naisilla on vahva palkkatyön perinne, toteaa Euroopan historian professori **Laura Kolbe** Helsingin yliopistosta.

– Meillä on Kolben mukaan imetty käsi- tys omasta taloudellisesta itsemäärää- misoikeudesta jo äidinmaidossa.

– Perimätieto on kulkenut jo suku- povien ajan äidiltä tyttärille. Työn tekeminenkin on tärkeää, mutta kaikkein tärkeintä työlle on oma palkkapussi.

Myös työn eetos on Suomessa vah- va. Varsinaista joutilaisuuden nousu- kultuuria meillä ei ole Kolben mukaan eltyy oikeastaan ollenkaan.

– Pohjoismainen naisishanne on var- sin energinen. Meillä daamit tekevät työtä ja kouluttautuvat. Perhe on kuul- lunut samaan yhtälöön ja lastenhoito on selektiivistä, Kolbe toteaa.

– Pohjoismainen naisishanne on var- sin energinen. Meillä daamit tekevät työtä ja kouluttautuvat. Perhe on kuul- lunut samaan yhtälöön ja lastenhoito on selektiivistä, Kolbe toteaa.

Teksti **Kati Kalliomäki**
Kuva **Eläketurvakeskus**

<p>100^v</p> <p><i>Tiedollaja Taidolla</i></p>	<p>NAISJÄRJESTÖJEN KESKUSLIITTO</p>
<p>Naisjärjestöjen Keskusliitto – Kvin- noorganisationsnernas Centralförbund (NJKL) on vuonna 1911 perustettu, sukupolujen välistä tasa-arvoa edis- tävien naisjärjestöjen kattojärjestö ja yhteistyöfoorumii. Keskusliittoon kuu- luu 62 jäsenjärjestöä, joissa on yhteen- sä yli 400 000 jäsentä. Liittoa johtaa jäsenjärjestöjen edustajien valitsema 13-jäseninen hallitus apunaan useita toimikuntia ja työryhmiä. Toimintaa rahoittavat opetus- ja kulttuuriminis- teriö, yksityiset sää- tiöt ja rahastot se- kä jäsenjärjestöt.</p>	<p>Liiton tavoite on edistää ihmisoike- uksien toteutumista ja tasa-arvoa. Se pyrki saamaan entistä enemmän naisia päätöksentekijöiksi ja antamaan nai- sille mahdollisuuden osallistumiseen ja omiin valintoihin elämäntilanteen- sa mukaan. Liitto koordinoi ja tukee jäsenjärjestöjensä toimintaa ja huol- taa jatkuvasti kasvavaa naisjärjestöjen verkostoa. Liitto on puoluepoliittisesti sitoutumaton ja kaksikielinen. Pu- heenjohtajana toimii kansanedustaja Sirkka-Liisa Anttila.</p> <p>Satavuotistaivaltaan järjestö juhlistaa</p>

Lissabonin sopimus toi kansalaisaloitteen

EU:n kansalaisaloite on Lissabonin so- pimuksen tuoma uudistus, jonka myö- tä vähintään miljoonan kansalaisen al- lekirjoittama aloite menee käsiteltyyn. Kansalaiset saavat näin uuden suoran mahdollisuuden vaikuttaa EU-lainsä- däntöön. Kansalaisaloitteen tavoitteena on tuoda EU lähemmäs kansalaisia.

Kansalaisaloitteen uskotaan luovan paremmat mahdollisuudet uudenlai- selle, entistä osallistuvammalle demo- kraattiselle vaikuttamiselle. Kansalais- aloite on pyritty organisoimaan siten, että se olisi mahdollisimman helppo hallinnoida, sillä jäsenmaiden hallin- tua unionin olisi hyvä selvittää ketkä Euroopassa nyt tekevät vapaaehtoistyötä ja miksi. Ehkä sitten löytyisi myös kei- noja toimivaa entistä enemmän miehiä mukaan vapaaehtoistyöhön.

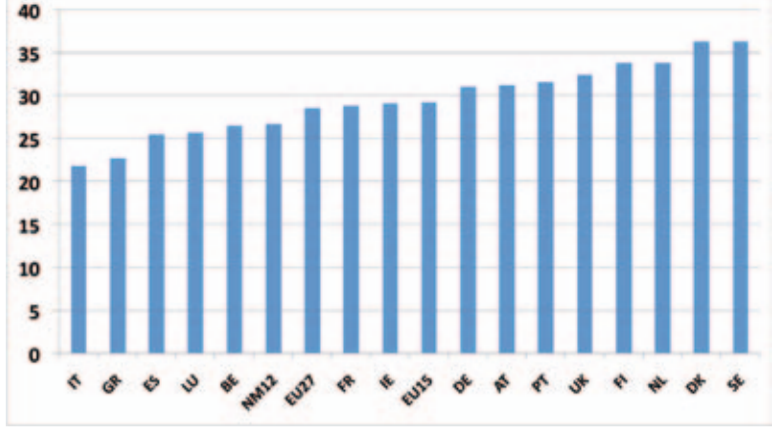
Kansalaisaloitteen voi järjestää niin kutsuttu kansalaiskomitea. Komiteas- sa on oltava vähintään seitsemän kan- salaista, jotka asuvat vähintään seitse- mässä eri jäsenvaltiossa. Komitealla on vuosi aikaa kerätä riittävä määrä allekir-

joituksia. Kussakin jäsenvaltiossa vaai- dittava allekirjoitusten vähimmäismää- rä lasketaan kertomalla kyseistä valtiota edustavien Euroopan parlamentin jä- senten määrä 750:llä. Allekirjoitusten vähimmäisikäraja on sama kuin ää- nestysikäraja Euroopan parlamentin vaaleissa.

Aloitteet on rekisteröitävä komissi- on perustamaan sähköiseen rekisteriin. Rekisteröinti voidaan evätä, jos aloite on selvästi EU:n perusarvojen vastainen tai jos se ei kuulu asioihin, joista komis- siolla on valtuudet tehdä säädösehdot- tuksia. Allekirjoitukset voidaan kerä- toä paperilla tai internetissä. Saatuaan kasaan vähintään miljoona kansalaista vähintään yhdestä neljäsosasta EU:n jä- senvaltioita komitea voi pyytää Euroo- pan komissiota tekemään säädösehdot- tuksen ko. asiasta,

Saatuaan aloitteen ja jäsenvaltioiden

Naisten työllisen ajan odote Eu-maissa vuonna 2007, vuosia.

Työurien pituuksien vertailu ei ole yksiselitteistä, mutta kuva antaa kuitenkin osviittaa työurien kestosta ns. vanhoissa EU-maissa vuonna 2007. Lisäksi graafi näyttää keskiarvotietoja. Lähde: Kurt Vogler-Ludwig: Monitoring the duration of active working life in the European Union. Final Report. Study for the European Commission, Employment, Social Affairs and Equal Opportunities DG. Munich, 19 August 2009.

Paineita eläkeiän nostamiseen

Maailmanlaajuinen talouden turbulenssi on kiristänyt otettaan myös Euroopassa. Kriisitilanteiden seurauksena katset ovat kääntyneet entistä tiiviimmin jäsenmaiden taloudenpiitoon. Pöydälle on nostettu muun muassa eläkeikä ja verotuskysymykset.

Euroopan unioni julkaisi alkuvuodesta uuden EU2020 –talustilannekatsauksensa, joka sitoo unionin politiikkaa entistä tiiviimmin talouskehitykseen. Katsauksen mukaan jäsenmaiden pitäisi ryhtyä tarkastelemaan eläkeikärajo- jaan, jotka talousvaikuttajien mukaan makaavat monessa maassa liian alhai- sella tasolla.

Julkisuudessa on väläytelty myös yhteiseurooppalaisen eläkeiän mahdolli- suutta. Aloitte on tullut vanhalta jäsenmaalta Saksalta, joka tähän mennessä on korostanut kovasti maiden itsemääräämisoikeutta esimerkiksi eläkeisiin tai verotukseen liittyvissä asioissa.

Asiantuntijat eivät usko, että EU-maiden ministerit ryhtyvät tekemään pää- töksiä eläkeiästä ja sitoutuvat näin yhteiseen EU-tavoitteeseen ohi jäsenmaiden tahdon. Joka tapauksessa Saksan ehdotusta voidaan pitää mielenkiintoisena avauksena entistä pidemmälle ulottuvan yhteisen EU-politiikan alalta.

Afganistanin naiset jäämässä unohduksiin

Hyvätkään lait, kansainväliset sopimukset ja kansalliset suunnitelmat eivät paljon auta, jos kulttuurinen ilmapiiri ja asenteet naisia kohtaan pysyvät ennallaan. Afganistan on tästä valitettavan hyvä esimerkki.

Jo yhdeksän vuotta on kansainvälinen yhteisö ollut mukana rakentamassa Afganistaniin turvallista ja kestävää yhteiskuntaa. Tulokset sotilasrintamalla ovat vaatimattomat ja tänään kaikki myöntävät, että sotilaallinen ratkaisu yksin ei tuo maahan rauhaa.

Vielä heikompi on tilanne maan tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksien ja tasavertaisen elämän edellytyksen kehittämiseksi. Tasa-arvosta puhumisenkin on hankalaa, koska naisten ihmisoikeudet ovat paikoin tuntematon käsite ja kulttuuriset traditiot elävät vahvoina varsinkin maaseudulla.

UNDP:n arvion mukaan 13 prosenttia naisista ja 32 prosenttia miehistä osaa lukea.

– Maalaisperheessä vuohi on arvokkaampi kuin tytär, huokaa Kabulin yliopiston nimetön professori.

Joidenkin tilastojen mukaan 2,5 miljoonaa tyttöä saa nyt käydä koulua. Tämä on tietysti hyvä asia, mutta kolmasosassa maata ei tyttökouluja ole lainkaan ja vain 19 prosenttia kouluista on tyttökouluja. Yliopistojen opiskelijoista viidesosa on tyttöjä.

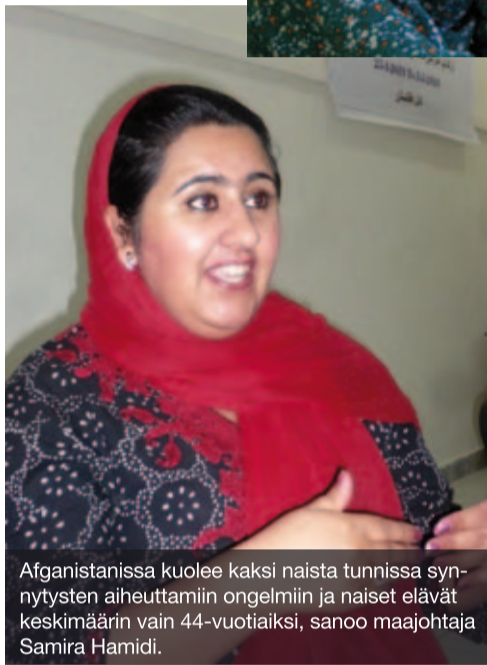
Väkivalta naisia kohtaan jatkuu aivan kuten ennenkin, tyttöjä myydään ja naitetaan alaikäisinä lapsina ja parlamentissa viime kaudella olleet naiset jäivät päätöksenteossa miesten jalkoihin. Heiltä puuttui myös keskinäinen luottamus ja halu yhteistyöhön. Kiintiöjärjestelmä edellyttää, että parlamenttiin valitaan vähintään kaksi naista jokaisesta maakunnasta.

Uuden parlamentin 249 jäsenestä 69 on naisia. Nykyisessä hallituksessa on kolme naista. Naisten asiain ministeriön rooli naisten aseman edistämiseksi on keskeinen, mutta se on toisaalta myös marginalisoinut naisten asiat omaan pieneen lokeroonsa.

– Haluaisin nähdä Afganistanin naisia todellisina päättäjinä, en vain Naisten asiain ministeriössä, sanoo **Shukria Barakzai**, toisen kauden kansanedustaja.

– Naisten äänen on kuuluttava myös parhaillaan meneillään olevissa rauhaneuvotteluissa talebanien kanssa. Naisten oikeudet eivät ole kauppata-

Yli puolet tytöistä joutuu edelleen naimisiin alle 16-vuotiaana.

Afganistanissa kuolee kaksi naista tunnissa synnytyksen aiheuttamiin ongelmiin ja naiset elävät keskimäärin vain 44-vuotiaiksi, sanoo maajohtaja Samira Hamidi.

raa, muistuttaa Afghan Women's Networkin (yli 70 naisjärjestön katto-organisaatio) maajohtaja **Samira Hamidi**.

Koulutus, koulutus, koulutus

Riippumaton afganistanilainen tutkimuslaitos Human Right Research and Adcocacy Consortiumin hakee jatkuvasti keinoja tasa-arvovajeen pienentämiseksi. Koulutus on luonnollisesti numero yksi.

Yli 30 vuotta sodassa ja kriisissä eläneessä Afganistanissa on puute opettajista ja koulutetuista osaajista. Työmahdollisuuksien avaaminen nuorille koulutetuille naisille kaupungeissa ja köyhien kylien naisille maaseudulle kasvattaisivat maan taloutta samalla kun vahvistaisivat naisia.

Myös koulunsa keskeyttämään jättäneille tytöille pitäisi luoda opintoväyliä, joita kautta he pääsisivät kiinni työmahdollisuuksiin.

Median pitäisi nähdä naiset ja tytöt tasavertaisina kansalaisia ja edesauttaa sitä kautta asenteiden muuttumista.

Kansainvälisten toimijoiden ja erityisesti rahoittajien pitäisi vaa-

tia vahvemmin naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamista ja tasavertaisen mahdollisuuksien luomista miehille ja naisille. Rahoittajien pitäisi huolehtia myös siitä, että kaikissa maan kehitysohjelmassa huomioidaan naisten osallistuminen. Myös kansainvälisen tuen sukupuolivaikutukset pitäisi selvittää.

HRRAC kehottaa myös käymään maltillisten uskonnollisten johtajien kanssa jatkuvaa keskustelua naisten asemasta maan kehitysohjelmissa.

Turvatalot hallituksen valvontaan

Afganistanin perustuslain mukaan naiset ja miehet ovat tasa-arvoisia. Mutta lopullinen tulkinta menee tässäkin islamin kautta. Konservatiivinen, uskonnollispoliittinen ilmapiiri on vahvistunut ja tämä näkyi mm. shiimuslimeja koskevan avioliittolain voimaantulossa. Lain mukaan nainen on täysin aviomiehen määräysvallassa. Myös näkyviä naispoliitikkoja ja virkamiehiä vastaan tehdyt väkivallanteot, murhayritykset ja murhat jäävät edelleen helposti rannkaisematta.

Viimeisin takaisku naisille oli hallituksen ilmoitus ottaa naisten turvatalot Naisten asiain ministeriön hallintaan. Se tarkoittaa turvaa tarvitseville naisille mm. pakollista terveystarkastusta, rekisteriin joutumista ja poliisia pelkääville naisille se on kauhistus. Nyt maassa toimineet turvatalot ovat olleet kansainvälisten järjestöjen ylläpitämiä ja niiden saama taloudellinen tuki halutaan kanavoida ministeriöön.

Teksti ja kuvat
Eeva Koskinen

Taluskriisi iski Espanjan bordelleihin

Taluskriisi on iskenyt Espanjan seksimarkkinoillekin. ”Naisia on jäänyt työttömiksi muilta aloilta ja ne, joilla ei ole mitään muuta, päätyvät harjoittamaan prostituutiota. Lisääntynyt kilpailu laskee hintoja edelleen, kertoo seksityöntekijöiden työoloja valvovan Hetaira-kollektiivin tiedottaja Concha Garcia Madridista Helsingin Sanomissa 16.2.

YK:n huume- ja rikosviraston mukaan Espanjassa seksiä ostetaan eniten EU-maista. Miehistä 39 prosenttia sanoo ostaneensa seksiä joskus elämänsä aikana. Paritus maassa on kiellettyä,

prostituutio ei.

Arvioiden mukaan maassa on noin 300 000 seksityöntekijää ja Espanjan parlamentin arvion mukaan alan liikevaihto on ollut 18 miljardia euroa. Nyt bordellien tuotot ovat taluskriisin ja työttömyyden vuoksi pudonneet puoleen.

Espanjan sanomalehdet julkaisevat prostituutio-ilmoituksia 40 miljoonan euron edestä. Prostituution ja ihmiskaupan mahdollisista yhteyksistä kiistellään. Prostituutiota vastustavat naisjärjestöt ovat kehottaneet kansalaisia boikotoimaan lehtiä.

Brysselin koneessa, YLE:n ykkösellä

Brysselin koneessa tavataan EU-kokouksissa matkustava ja kysytään, mitä juuri hän käy niissä tekemässä ja tavoittelemassa ja miksi. Ja kenen etuja hän on nyt ajamassa. Perjantaisin klo 12.30 - 13.00

Helmikuun alussa vieraana oli Ulkopoliittisen instituutin johtaja Teija Tiilikainen, joka selvitti miten Lissabonin sopimus on tuonut selkeyttä päätöksentekoon mutta samanaikaisesti päällä oleva taluskriisi ja sen hoitaminen on hämmentänyt unionin päätöksentekoa. Kannattaa kuunnella YLE:n verkkosivuilta.

Kolumni

Talvimyrskysisarukset

Tapasin Claudian Schipholin lentokentällä Amsterdamissa. Olin matkalla Antwerpeniin kirjakiertueelle, olin eksyksissä kuin olisin vaeltanut sakeassa unessa. Sillä viikolla Eurooppa oli satanut täyteen lunta. Junien lähtöjä oli siirretty ja ihmiset poukkoilivat hallissa kuin kolikot pajatsossa. Claudialla oli vaaleanpunainen vetolaukku ja ystävälliset silmät. Hän näytti alati hymyilevän, vaikka ehkä se oli vain hänen huultensa luonnollinen asento. Huulet hänellä olivat kauniisti kaartuvat, vaaleanpunaiset, levolliset kuin ei olisi ollut mitään pelättävää, ei maailmassa, ei aikatauluissa.

– Lähtekö juna ollenkaan?

– Lähtee se, vain toiselta asemalta, Claudia vastasi. – Tule.

Nousimme junaan. Seuraavalla asemalla Claudia huudahti suunnan olevan väärä. Jäimme pois, matkasimme takaisin Schipholin lentokentälle. Nousimme toiseen junaan, odotimme pari asemaväliä, tajuusimme taas olevamme menossa väärään suuntaan. Kikattimme. Kolmannella kerralla osuimme oikeaan junaan ja jaoimme hymyn yhteisen eksymisemme kunniaksi.

Claudia pyysi minua laittamaan lipun taskuun. Häntä näytti nolottavan, että puristin sitä yhä vasemmassa kädessäni. Tajuus, että hän oli minua melkein puolet nuorempi. Kun hän hymyili, näytti kuin olisi katsonut silmästä silmään orvokkia.

Jäimme pois Ajaxin stadionin kupeesta. Sää oli hyytävä. Ihmiset hytisivät laiturilla, varoittelivat meitä: junaan oli odotettu jo yli puoli tuntia, luku taulussa vaihtui aina kun määräaika kävi umpeen.

– Sitten vain odotamme.

Seuraamme liittyivät miehet nimeltä Willy ja Max. He olivat matkalla Brysseliin, niin kuin Claudiakin. Willy tarjoutui ostamaan kaikille kahvit. Huomasin, ettei Claudialla ollut lapasia. Lainasin hänelle omia rukkasiaani. Willy hymyili. Tätä minä kutsun eurooppalaisuudeksi, hän sanoi.

Kun juna lopulta tuli, emme enää osanneet erota. Willy otti isän roolin, tarjoili meille osan eväistään. Kaikki saivat kourallisen pähkinöitä. Mars-patukka jaettiin neljään osaan. Koskaan ei ole Mars maistunut näin hyvältä, Claudia sanoi. Niin, paitsi lapsena, minä sanoin. Vertailimme Mars-muistojamme. Minä olin yrittänyt kerran ostaa suklaapatukan lähikaupasta perheemme tiille, Claudia oli yrittänyt varastaa sellaisen kotikatunsa kioskista.

– Minun äitini sanoi, että Kongossa vastaavasta teosta olisi sahattu käsi irti, Claudia sanoi nauraen. – Ehkä hän vain pelotteli, mutten koskaan yrittänyt enää varastaa.

– Oh, sinun perheesikö on Kongosta, Willy kysyi Claudialta. – Minä olen syntynyt siellä, minun isäni oli lähetyssaarnaaja. Osaatko kikongoa?

– En sanaakaan, Claudia sanoi hymyillen.

Juna ylitti Hollannin ja Belgian rajan. Vieressä koululaiset puhuivat ranskaa, ja lähetyssaarnaajan valkoinen poika opetti orvokkisilmäiselle mustalle tytölle kikongoksi miten sanotaan ihminen, taivas, tie, puu. Nzila, zulu, muntu, nti. Koskaan en ole ollut näin syvällä Euroopassa, ajattelin.

Kohta juna saapui Antwerpeniin. Asemarakennus kohosi juuri sellaisena kuin olin sen kuvittellut luettuani siitä kirjoista: se hämmästeli hiukan itseään.

– Koska eksyimme ja löysimme perille, olemme nyt tavallaan siarukset, sanoin Claudialle kun halusimme hyvästiksi.

– Niin, Claudia vastasi. –Talvimyrskysisarukset.

– Becketttiläistä, sanoin minä.

– Beckham mitä, kysyi Claudia.

Muuta hän ei ehtinyt sanoa, sillä juna lähti kohti Brysseliä. Ajattelin: eurooppalaiset jakavat keskenään lumimyrskyt ja jalkapalloilijat ja siirtomaahistorian, mutteivät sentään aivan kaikkea.

Kirjailija Riitta Pulkkinen

Riikka Pulkkinen uusimman romaanin *Totta* käännoikeudet on myyty Alankomaihin, Italiaan, Norjaan, Puolaan, Ranskaan, Ruotsiin, Saksaan, Tanskaan ja Viroon. Riikka Pulkkinen on saanut Kaarlen-palkinnon 2007 ja Laila Hirvisaaren rahaston apurahan 2007.